

Szkolny Program Wychowawczy Gimnazjum z Oddziałami Integracyjnymi nr 4 im. Orła Białego w Słupsku

Szkolny program wychowawczy jest uporządkowanym zbiorem refleksji, wniosków, propozycji i analizy dokumentów oraz sytuacji wychowawczych.

WSTĘP

Kształcenie ogóle na III i IV etapie edukacyjnym, choć realizowane w dwóch różnych szkołach tworzy programowo spójną całość i stanowi fundament wykształcenia, umożliwiając zdobycie zróżnicowanych kwalifikacji zawodowych, a następnie ich późniejsze doskonalenie lub modyfikowanie, otwierając proces kształcenia się przez całe życie.

Edukacja szkolna składa się z trzech elementów stanowiących naturalną jedność, całość: nauczanie, kształcenie umiejętności, wychowanie.

Wychowanie więc stanowi integralną część pracy każdego nauczyciela.

Każdy nauczyciel jest wychowawcą.

Nadrzędnym celem edukacji jest wszechstronny rozwój ucznia jako człowieka, a ogólnym celem wychowania jest wszechstronny rozwój osobowy młodego człowieka.

Nauczyciele Gimnazjum z Oddziałami Integracyjnymi nr 4 m. Orła Białego w Słupsku wspierają działania wychowawcze rodziców, określili misję swojej szkoły w następujący sposób:

- Szkoła traktuje każdego nauczyciela podmiotowo;
- Szkoła jest bezpieczna;
- Szkoła uczy twórczej postawy;
- W szkole panuje partnerska i bezstresowa atmosfera;
- Szkoła uczy życia w zintegrowanej Europie.

I. Program wychowawczy jest szczegółowym opisem pracy wychowawczej, dydaktycznej i opiekuńczej określonej w założeniach.

1. Przestrzegając obowiązujących norm i przepisów prawnych dotyczących samorządności i demokracji, wdrażamy je przede wszystkim w zespołach klasowych, a także na forum szkoły poprzez działalność przedstawicieli reprezentujących całą społeczność uczniowską w samorządzie uczniowskim.

2. Każdy nauczyciel musi być w swojej pracy autonomicznym. Autonomia oznacza samodzielność podejmowania decyzji i świadomość, że są pewne ramy tej samodzielności (m.in. przepisy prawne).
3. Postępujemy zgodnie z podstawowymi zasadami kultury na co dzień, kultywujemy w codziennym życiu godne obyczaje i zwyczaje, poznajemy dorobek kultury miasta, regionu i kraju, poznajemy twórców kultury i sztuki.
4. Uczeń naszej szkoły może rozwijać swoje zainteresowania i zdolności naukowe, artystyczne, sportowe, może pracować w organizacjach oraz może liczyć na pomoc i opiekę wychowawców klas i wszystkich nauczycieli.
5. Oceniając rzetelnie i obiektywnie staramy się dostrzegać nie tylko uzdolnienia , ale i wysiłek ucznia włożony w naukę przedmiotu.
6. Integrowanie uczniów niepełnosprawnych w oddziale integracyjnym ze środowiskiem społecznym tj. włączenie dzieci przewlekle chorych w życie grupy rówieśniczej na zasadzie równości praw i obowiązków oraz stworzenia warunków do pracy nad przekroczeniem barier z wykorzystaniem specjalnych metod i środków uwzględniając nierównomierny poziom rozwojowy grupy oraz potrzebę stymulacji indywidualnej zarówno wobec uczniów niepełnosprawnych jak i zdrowych.
7. Wychowanie europejskie nauka dwóch języków: angielski i niemiecki, informatyka pomaga nam w tworzeniu nowoczesnej szkoły, otwartej na świat.
8. Kontynuujemy uspołecznianie szkoły, współpracę z rodzicami i środowiskiem lokalnym.
9. Praca dydaktyczno-wychowawcza i opiekuńcza oraz organizacja musi być zgodna z treścią Statutu Gimnazjum z Oddziałami Integracyjnymi nr 4 im. Orła Białego w Słupsku.

Podstawa prawna:

1. Ustawa z dnia 07 września 1991r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004r. Nr 256, poz. 2572 z późn. zmianami).
2. Rozporządzenie MEN z dnia 30 kwietnia 2007r.(Dz.U. z 2007r. Nr 83, poz. 562) w sprawie zasad oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów.
3. Rozporządzenie MEN z dnia 23 grudnia 2008r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz.U. z 2004r. Nr 256, poz. 2572 z późn. zmianami).
4. Konwencja Praw Dziecka ratyfikowana przez Polskę 1991r.
5. Rozporządzenie MEN z dnia 12 lutego 2001r. w sprawie orzekania o potrzebie kształcenia specjalnego lub indywidualnego nauczania dzieci i młodzieży oraz szczegółowych zasad do kształcenia specjalnego lub indywidualnego nauczania (Dz. U. Nr 13, poz. 114 z 2001r. z późn. zm.).

6. Rozporządzenie MEN z dnia 24 lipca 2015 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych oraz niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym.

7. Rozporządzenie MENiS z dnia 17 listopada 2010 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. 2010 nr 228 poz. 148. z późn. zm.).

8. Rozporządzenie MENiS z dnia 18 sierpnia 2015r. w sprawie szczegółowych form działalności wychowawczej i zapobiegawczej wśród dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem.

II. Realizacja planu pracy dydaktyczno-wychowawczej w roku szkolnym 2016/2017

ZADANIA	SPOSÓB REALIZACJI	ODPOWIEDZIALNI	TERMIN REALIZACJI
1. Samorządność	<p>1. Należy stworzyć warunki do rozwoju samorządności uczniowskiej poprzez:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ☐ pełną informacja o roli Samorządu Uczniowskiego we wszystkich klasach - wybór samorządów klasowych - ☐ utworzenie rady delegatów do Samorządu Uczniowskiego - ☐ wybór przewodniczącego Samorządu Uczniowskiego, <p>2. Systematyczna pomoc w umacnianiu Samorządu Uczniowskiego czyli:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ☐ akceptacja pomysłów i działań Samorządu Uczniowskiego - merytoryczna i organizacyjna pomoc w trudniejszych zadaniach podjętych przez Samorząd Uczniowski 	<p>dyrektor</p> <p>wychowawcy klas</p> <p>opiekun Samorządu Uczniowskiego</p>	
2. Autonomia nauczyciela	Każdy nauczyciel jest wychowawcą Najistotniejsze elementy	Wszyscy nauczyciele	

	<p>autonomii to :</p> <ul style="list-style-type: none"> - efekty metody realizacji programów nauczania dostosowane do poziomu klasy i ucznia zmierzając do samokształcenia i samokontroli -realizacja regulaminu oceniania, klasyfikacji i promowania z dnia 10.06.2015r. -właściwe wykorzystanie godzin do dyspozycji wychowawcy -włączenie do pracy wychowawczej rodziców i opiekunów -respektowanie Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka i Konwencji Praw Dziecka -pomoc uczniom słabym i indywidualizowanie nauczania -uwzględnianie na lekcjach problemów związanych z narkotykami, alkoholem, wychowaniem seksualnymi i rodzinnym. 		
<p>3. Zajęcia pozalekcyjne</p>	<p>1.Zajęcia pozalekcyjne mogą być realizowane w różnych formach i kołach w zależności od potrzeb i zainteresowań uczniów oraz finansowych szkoły.</p> <ul style="list-style-type: none"> -zespoły wyrównawcze -konsultacje <p>2.Formami uczestnictwa w życiu narodu, regionu, miasta szkoły są imprezy ogólnoszkolne i klasowe, takie jak:</p> <ul style="list-style-type: none"> -udział w akcjach „Sprzątanie Ziemi” -Dzień Edukacji Narodowej -Uczczenie rocznicy odzyskania niepodległości -Andrzejki, Mikołajki, Walentynki -Rocznica Konstytucji 3-go Maja 	<p>Nauczyciele przedmiotu,</p> <p>Nauczyciele przedmiotu,</p> <p>pedagog szkolny</p>	

	<p>-Przygotowanie o przeżywania świąt tj. Wszystkich Świętych, Boże Narodzenie, Wielkanoc--□,, Pierwszy Dzień Wiosny”</p> <p>-Międzynarodowy Dzień Dziecka</p> <p>-Wycieczki i biwaki</p> <p>-różne formy edukacji artystycznej: teatr, kino muzeum</p> <p>-udział w konkursach przedmiotowych</p> <p>- udział w różnych zajęciach pozalekcyjnych.</p> <p>Dokładny kalendarz imprez szkolnych w załączniku nr 1</p>		
4. Pomoc socjalna i opieka medyczna	<p>1. Przestrzeganie praw ucznia zagwarantowanym w Statucie Szkoły, Konstytucji RP oraz Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka i Konwencji Praw Dziecka</p> <p>2. Reakcja na wszystkie sygnały o zagrożeniach, lękach, problemach szkolnych i rodzinnych młodzieży.</p> <p>3. Zapewnienie opieki medycznej.</p>		
5. Uczeń podmiotem	<p>1.Realizacja regulaminu oceniania, klasyfikacji i promocji.</p> <p>Ocena zachowania łączy w sobie elementy wychowanka w roli ucznia i w roli człowieka społeczności</p> <p>2. Ocena zachowania wystawiona jest zgodnie z przyjętymi kryteriami zawartymi w Wewnątrzszkolnym Ocenianiu</p> <p>3.Godziny do dyspozycji wychowawców w sposób szczególny akceptują podmiotowość ucznia. W bieżącym roku szkolnym proponujemy</p> <p>-bezpieczeństwo młodzieży w szkole oraz</p>	<p>Rada pedagogiczna</p> <p>Wychowawcy</p> <p>Wychowawcy</p>	

	-nagrodą rzeczową -listem pochwalnym (adresowanym również do rodziców czy opiekunów) - informacją w gablocie szkolnej -wyróżnieniem na szkolnych spotkaniach(apelach) młodzieży.		
--	---	--	--

III. Realizacja powyższych zadań dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych szkoły oraz wynikających zadań wychowawców klasowych ma na celu wyposażenie ucznia w nadrzędne wartości życia szkolnego, rodzinnego i społecznego.

1. Nadrzędne wartości zadań dydaktycznych w życiu szkolnym ucznia to przede wszystkim:

- kształtowanie dojrzałości życiowej
- przygotowanie do podjęcia nauki w szkole ponadgimnazjalnej
- rozwijanie zainteresowań i uzdolnień
- samokształcenie, samokontrola, samoocena
- rozwój osobowy

2. W życiu rodzinnym uczeń powinien:

- okazywać szacunek rodzicom i rodzeństwu
- pomagać ludziom słabszym
- szanować siebie

3. W życiu społecznym ucznia wartość stanowi:

- patriotyzm
- przestrzeganie norm etycznych
- właściwa postawa wobec innych
- tolerancja światopoglądowa
- właściwa postawa wobec przyrody

4. Aby uczeń spełnił powyższe oczekiwania szkoły, musi od niej otrzymać odpowiednią pomoc. Ta pomocą otrzymuje przede wszystkim od wychowawcy klasy.

IV. Zadania wychowawcy klasy.

1. Podmiotowe traktowanie uczniów.

2. Eliminacja anonimowości ucznia.

3. Prowadzenie dokumentacji (dziennik klasowy, arkusze ocen, inne dokumenty).

4. Pośrednictwo między uczniem a dyrekcją, radą pedagogiczną i innymi pracownikami szkoły.
5. Współpraca z pedagogiem szkolnym.
6. Rozpoznanie sytuacji wychowawczej w klasie i otoczenie opieką uczniów słabych oraz uzdolnionych.
7. Zapoznanie uczniów z podstawowymi dokumentami opisującymi pracę i życie szkoły (Statut Gimnazjum z Oddziałami Integracyjnymi nr 4 im. Orła Białego w Słupsku, program wychowawczy, WO)
8. Ustalenie podstawowych wymagań wobec ucznia: kultura osobista, efektywnej nauki
9. Włączenie do planu działania wychowawczych propozycji uczniów i rodziców.
10. Rozwijanie umiejętności organizacyjnych uczniów poprzez powierzanie im różnych zadań, nakładanie na nich odpowiedzialności za te działania i podejmowanie właściwych decyzji
11. Wybór samorządu klasowego.
12. Analiza frekwencji i postępów w nauce.
13. Zespołowe ustalenie oceny zachowania (samoocena i ocena klasy).
14. Poszanowanie życia prywatnego uczniów, ich poglądów i podstaw, jeżeli są zgodne z etyką społeczną.
15. Utrwalenie szacunku dla siebie, innych ludzi i symboli narodowych. Kształtowanie postawy patriotycznej.
16. Opracowanie problematyki godzin wychowawczych.
17. Uczenie zachowań pro zdrowotnych i ekologicznych.
18. Kształcenie umiejętności korzystania z urządzeń medialnych służących zdobywaniu wiedzy.
19. Działania doraźne i okolicznościowe, m.in.:
 - indywidualne rozmowy z uczniami i rodzicami
 - pomoc w adaptacji ucznia w nowym środowisku
 - integracja zespołu klasowego
 - pomoc w uzyskaniu opieki medycznej, psychologicznej lub innej specjalistycznej.
20. Współpraca z rodzicami obejmująca m.in.:
 - prezentację szkoły, obecnej oferty dydaktyczno-wychowawczej
 - prezentacje kadry pedagogicznej ustalenie, że rodzice są pierwszymi i najważniejszymi wychowawcami, a nauczyciele wspierają ich pracę wychowawczą
 - organizowanie spotkań z rodzicami, ustalenie form kontaktów indywidualnych

- włączenie do wszystkich zajęć wychowawczych rodziców (lekarzy, prawników, policjantów, itp.)
 - ustalenie zasad usprawiedliwiania nieobecności ucznia w szkole
 - wybór klasowej rady Rodziców
udział rodziców w organizacji imprez i wycieczek klasowych oraz ogólnoszkolnych
 - analiza niepowodzeń szkolnych uczniów i ustalenie sposobów skutecznej pomocy
 - uwagi i propozycje pedagoga szkolnego dotyczące problemów wychowawczych
 - pozyskiwanie spośród rodziców tych którzy mogą finansować imprezy szkolne lub wyposażyć szkołę w pomoce dydaktyczne
21. Właściwa ocena i kontrola podejmowanych działań wychowawczych.
22. Znajomość potrzeb i oczekiwań uczniów, np.:
- obiektywnej oceny z przedmiotów i zachowań
 - zrozumienia i akceptacji
 - poczucia bezpieczeństwa w szkole
 - przyjaznej atmosfery sprzyjającej nauce i promującej osiągnięcia i sukcesy w różnych dziedzinach
 - stworzenie warunków do rozbudzania i rozwijania zainteresowań
 - ciekawej oferty dydaktycznej (metod) i pozalekcyjnej
23. Znajomość potrzeb i oczekiwań rodziców, np.:
- rzetelnego informowania o postępach w nauce i rozwoju osobowym dziecka
 - ułatwienie kontaktów z innymi nauczycielami
 - pomoc socjalna i medyczna
 - bezpieczeństwo dziecka w szkole
24. Wypracowanie demokratycznego stylu kierowania klasą i rozwijanie samorządności wśród uczniów.
25. Tworzenie klimatu sprzyjającego wszechstronnemu rozwojowi ucznia.
26. Otaczanie opieką dzieci ze specyficznymi trudnościami w nauce
27. Kształtowanie oraz pogłębianie wiedzy dotyczącej integracji.

V. Zadania nauczyciela przedmiotu.

1. Kształtowanie i pielęgnowanie zdrowego stylu życia.
2. Kształtowanie właściwego stosunku do środowiska naturalnego.
3. Kształtowanie prawidłowych postaw patriotycznych i obywatelskich.
4. Rozwijanie tradycji i kultury

5. Wdrażanie do umiejętności uczenia się korzystania z różnych źródeł informacji (podręczniki, encyklopedie, video, CD, czasopisma, itp..)
6. Wdrażanie do przestrzegania norm, reguł i zasad postępowania.
7. Wyrabianie poczucia odpowiedzialności.
8. Doskonalenie kompetencji językowych- nauczanie języka ojczystego, rozwijanie komunikowania się, dbanie o sprawne mówienie, słuchanie, czytanie.
9. Kształtowanie oraz pogłębianie wiedzy dotyczącej integracji.
10. Nauczyciele powinni stwarzać uczniom warunki do nabywania umiejętności wyszukiwania, porządkowania i wykorzystywania informacji z różnych źródeł, z zastosowaniem technologii informacyjno-komunikacyjnych, na zajęciach z różnych przedmiotów.

VI. Zadania nauczyciela przedmiotu w klasie integracyjnej.

1. Zadania edukacyjne związane z przekazywaniem wiadomości i rozwijaniem umiejętności uczniów niepełnosprawnych:

- Zapoznanie się z pełną dokumentacją ucznia (opinie, orzeczenia, zalecenia, uwagi rodziców, diagnoza nauczyciela wspomagającego).
- Dokonanie wyboru programu nauczania oraz podręcznika po konsultacji z nauczycielem wspomagającym,
- Współpraca z nauczycielem wspomagającym przy układaniu indywidualnych programów dla poszczególnych uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.
- Współpraca z nauczycielami wspomagającymi podczas ustalenia kryteriów oceniania pracy uczniów niepełnosprawnych z uwzględnieniem najbardziej znaczących dla każdego ucznia form aktywności podlegających ocenie.
- Ustalenie wspólnie z nauczycielem wspomagającym podstawowych metod, form, pomocy dydaktycznych podczas zajęć lekcyjnych np. praca w grupach.
- Sprawdzanie i ocenianie pracy każdego ucznia w oparciu o PSO oraz indywidualne kryteria dla uczniów niepełnosprawnych.
- Realizowanie programów nauczania przyjętych dla danej klasy integracyjnej; modyfikowanie programów przyjętych dla danej klasy integracyjnej.

2. Zadania integracyjne i wychowawcze:

- Kształtowanie podczas lekcji właściwego stosunku wobec osób niepełnosprawnych z wykorzystaniem bieżących treści programowych
- Organizowanie wspólnie z nauczycielem wspomagającym różnorodnych imprez, uroczystości szkolnych i klasowych umożliwiających aktywność wszystkich uczniów.
- Rozwijanie zainteresowań i uzdolnień uczniów podczas zajęć pozalekcyjnych.
- Aktywny udział nauczyciela przedmiotu w innych formach pracy nauczyciela wspierającego, pełniącego funkcje wychowawcy klasy, np. zebrania z rodzicami, wycieczki.

VII. Zadania nauczyciela wspomagającego w klasie integracyjnej.

1. Zadania edukacyjne związane z przekazywaniem wiedzy i kształtowaniem umiejętności ucznia niepełnosprawnego podczas zajęć lekcyjnych i innych:

- Dokonanie diagnozy początkowej ucznia w oparciu o własną metodologię oraz opinie specjalistów.
- Udzielanie stałej pomocy uczniom niepełnosprawnym w procesie lekcyjnym tak, aby nie zaniżać wymagań i kryteriów oceniania.
- Opracowanie wspólnie z nauczycielem przedmiotu strategii zajęć tak, aby przynosiło pożądane efekty.
- Konsultowanie i opiniowanie wybranych przez nauczyciela przedmiotu programów nauczania oraz kryterium oceniania uczniów niepełnosprawnych.
- Wspieranie nauczyciela przedmiotu w całym procesie dydaktyczno-wychowawczym na lekcjach.
- Kontrolowanie pracy ucznia w formie indywidualnej.
- Sprawdzanie i ocenianie pracy ucznia w formie oceny opisowej.
- Sporządzanie notatek o pracy z uczniem i gromadzenie ich w segregatorze ucznia celem modyfikowania i polepszania pracy nauczyciela wspomagającego. (w miarę potrzeb)
- W przypadku nieobecności ucznia objętego wspomaganiami, nauczyciel pomaga innemu uczniowi niepełnosprawnemu, wyznaczonemu przez nauczyciela przedmiotu.

2. Zadania integracyjne i wychowawcze:

- Dążenie do faktycznego integrowania uczniów w klasie podczas ich pobytu w szkole.
- Budowanie integracji podczas spotkań pomiędzy rodzicami uczniów zdrowych i niepełnosprawnych podczas spotkań.
- Wspieranie uczniów i ich rodziców we właściwym rozumieniu niepełnosprawności.
- Objęcie opieką wychowawczą całej klasy integracyjnej.
- Zgłaszanie pedagogowi szkolnemu trudności w pracy z uczniem; wspólne znalezienie optymalnej dla ucznia metody wspomaganiania.

VIII. Zadania pedagoga szkolnego.

1. Udzielanie różnych form pomocy psychologicznej i pedagogicznej.

2. Współorganizowanie zajęć dydaktycznych prowadzonych przez nauczyciela

nauczania specjalnego dla uczniów niepełnosprawnych .

3. Interwencje w sytuacjach kryzysowych.
4. Realizacja programów profilaktycznych.
5. Udziela nauczycielom pomocy w dostosowaniu wymagań edukacyjnych do indywidualnych potrzeb ucznia, u którego stwierdzono specyficzne trudności w uczeniu się, umożliwiając sprostanie tym wymaganiom.
6. Rozpoznanie indywidualnych potrzeb uczniów oraz analizowanie przyczyn niepowodzeń szkolnych.
7. Określanie form i sposobów udzielania uczniom pomocy psychologiczno-pedagogicznej, odpowiednio o rozpoznanych potrzebach.
8. Organizowanie różnych form pomocy psychologiczno-pedagogicznej dla uczniów, rodziców i nauczycieli.
9. Planowanie i koordynowanie zadań realizowanych przez szkołę na rzecz uczniów, rodziców, nauczycieli w zakresie wyborów przez uczniów kierunku kształcenia i zawodu.
10. Działanie na rzecz zorganizowania opieki i pomocy materialnej uczniom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej.

IX. Podejmowane działania dydaktyczne, wychowawcze i opiekuńcze zmierzają do tego, by absolwent Gimnazjum z Oddziałami Integracyjnymi nr 4 im. Orla Białego w Słupsku, otrzymał dokument uprawniający go do dalszej nauki, by dysponował pewnymi umiejętnościami i obiektywnie promował swoją szkołę.

1. Umiejętności komunikacyjne;

- poprawne i zrozumiałe wyrażenie się w mowie i piśmie,
- prowadzenie negocjacji i rozwiązanie konfliktów,
- dobra znajomość co najmniej jednego języka obcego,
- znajomość obsługi komputera i korzystanie z Internetu.

2. Umiejętności społeczne:

- znajomość Konstytucji RP, historii i tradycji naszego narodu,
- przestrzeganie norm etycznych
- poszanowania godności człowieka, akceptacja odmienności innych (dostrzega różnicę między ludźmi, które nie są przeszkodą do wspólnego działania)
- akceptuje różnice intelektualne, narodowościowe, materialne oraz w wyglądzie,
- odpowiedzialność za siebie i innych,
- podejmowanie właściwych decyzji,
- właściwa reakcja na krytykę,
- organizacja własnej pracy i nauki,
- poczucie potrzeby ciągłego doskonalenia,
- właściwa hierarchia wartości.

3. Umiejętności naukowe:

- przygotowanie do egzaminu różnego typu,
- logiczne myślenie i wnioskowanie,

- korzystanie z różnych źródeł wiedzy i informacji,
 - selekcja zdobytej wiedzy,
 - odkrywanie i rozwijanie swoich zdolności naukowych.
4. Umiejętności poznawcze i praktyczne:
- zdrowy styl życia,
 - dbałość o miejsce pracy i nauki,
 - sprawność fizyczna
 - prezentowanie siebie, swojej wiedzy i umiejętności,
 - organizacja imprez, zebrań, spotkań,
 - planowanie pracy indywidualnej i grupowej,
 - praktyczne zastosowanie wiadomości
 - przestrzeganie zasad bezpieczeństwa, higieny i prawa pracy,
 - wartość życia ludzi i dla ludzi,
 - wrażliwość na potrzeby drugiego człowieka, spostrzega nieszczęście i ból drugiego człowieka, potrafi odpowiednio na nie zareagować.

X. Wnioski końcowe.

Edukacja szkolna polega na harmonijnej realizacji przez nauczycieli zadań w zakresie nauczania, kształcenia umiejętności i wychowania. Program ten służy wszystkim nauczycielom pracującym w szkole, ułatwiając i uporządkowując współpracę podczas zajęć edukacyjnych, a przede wszystkim może doprowadzić do lepszych efektów kształcenia uczniów ze specyficznymi trudnościami w nauce.

Wszystkie poczynania dydaktyczne i wychowawcze powinny uwzględniać potrzeby naszych uczniów i opinie rodziców.

Program wychowawczy został uchwalony przez Radę Pedagogiczną w dniu 30 sierpnia 2016 r. oraz Radę Rodziców i Samorząd Uczniowski Uchwałą 6/08/2016